

Naziv kolegija	KONCESIJE I KONCESIONIRANA JAVNA SLUŽBA	
Nastavnici	prof. dr. sc. Jasna Omejec prof. dr. sc. Dario Đerđa izv. prof. dr. sc. Marko Šikić doc. dr. sc. Lana Ofak doc. dr. sc. Frane Staničić	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I, II, III i IV semestar Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	Predavanja	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	3	
Broj sati po semestru	15	
Ciljevi kolegija		
Cilj je kolegija osposobiti doktorande za razumijevanje složene problematike koncesija, jednog od najsloženijih upravno-pravnih instituta. Koncesije se dodjeljuju u vrlo složenom postupku koji ima upravno-postupovni i ugovorni dio, pa je cilj kolegija i osigurati da doktorandi razumiju međuovisnost ova dva dijela postupka dodjele koncesija.		
Sadržaj kolegija		
<ol style="list-style-type: none"> Pojam koncesije u upravnom i međunarodnom pravu. Vrste koncesija. Koncesije na prirodnim bogatstvima u poredbenom pravu Koncesije na prirodnim bogatstvima (obala mora, voda, rude, šljunak, šume, poljoprivredno zemljište, iskorištavanje faune itd.) u suvremenom hrvatskom pravu. Podjeljivanje koncesije - pravna narav akta o dodjeli koncesije, ugovor o koncesiji, zaključenje, međusobni odnosi, raskid koncesije, posebice odlukom tijela javne vlasti, rješavanje sporova. Pojam koncesionirane javne službe. Temeljna obilježja koncesionirane službe. Podjeljivanje koncesije. Odnos javne vlasti i koncesionara. Oduzimanje koncesije. Primjena u nekim europskim državama. Koncesionirana javna služba u hrvatskom pravu - stanje i perspektive. 		
Očekivani ishodi učenja		
INTELEKTUALNE (KOGNITIVNE) VJEŠTINE: ZNANJE I RAZUMIJEVANJE Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći: <ul style="list-style-type: none"> - objasniti nastanak koncesija kao posebnog instituta, kao i koncesionirane javne službe - imenovati dionike koncesijskog postupka; - definirati različite elemente u postupku dodjele koncesija (stručno povjerenstvo, odluka o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, ugovor o koncesiji itd.) - definirati koncesioniranu javnu službu i izdvojiti njene bitne karakteristike; - opisati i diskutirati tijek postupka dodjele koncesije - prepoznati razliku između koncesionirane javne službe i privatne službe - označiti različite faze u postupku dodjele koncesije PRIMJENA Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći: <ul style="list-style-type: none"> - rukovati izvorima upravnog prava; - samostalno primijeniti zakone koji uređuju područje koncesija, opći i niz posebnih zakona koji uređuju dodjelu koncesija - koristiti stečena znanja za sastavljanje ponuda za dodjelu koncesije odnosno sudjelovanje na javnim natječajima 		

- ilustrirati prava proizašla iz upravnopravnog odnosa koncesije za uključene stranke – koncedenta (davatelja koncesije) i koncesionara

ANALIZA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- analizirati posljedice koje proizlaze iz nepravilno sastavljene ponude za nadmetanje i, posljedično, njenog prihvata
- razlikovati pojedine faze u postupku dodjele koncesije kao i akte kojima pojedina faza završava
- povezati uređenje iz općeg zakona koji uređuje koncesija s uređenjem propisanim posebnim sektorskim zakonima
- riješiti konkretan problemski zadatak primjenom odgovarajuće pravne norme na činjenično stanje

SINTEZA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- osmisliti primjere u kojima će se ponuditi koncesija zainteresiranim ponuditeljima;
- predložiti optimalnu ponudu za nadmetanje;
- konstruirati rješenje problema koji nastaju zbog primjene različitih zakonskih i podzakonskih propisa koji su međusobno neusklađeni primjenjujući hijerarhiju propisa i institute (poput ekscelencije nezakonitosti, obustave od primjene općeg akta, itd.);
- rasporediti uloge sudionika u postupku dodjele koncesije

VREDNOVANJE

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- prosuditi ispravnost provedenog postupka dodjele koncesije;
- preispitati zakonitost donošenja odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, kao i sklopljenog ugovora o koncesiji
- usporediti pristigle ponude temeljem javnog natječaja i procijeniti koja je najpovoljnija;
- preporučiti odabir najpovoljnijeg ponuditelja.

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- izraziti se jasno i precizno, prikazujući stečene ishode učenja;
- usmeno prezentirati usvojene ishode učenja;
- samostalno pripremiti pripremni postupak dodjele koncesija;
- argumentirati svoje stavove o pitanjima iz područja koncesija.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

Nastava se izvodi u obliku predavanja, individualnog rada sa doktorandima na konzultacijama, grupnim diskusijama, putem individualnog istraživačkog rada i dubljeg proučavanja pojedinih pitanja te u obliku mentorskog rada. Provjera znanja vrši se putem ocjene angažmana studenata na nastavi, rezultata grupnih diskusija te usmenog ispita. ECTS bodovi iz ovog kolegija mogu se steći i originalnim znanstvenim istraživanjem umjesto polaganja ispita. To znanstveno istraživanje mora biti različito od znanstvenog rada nastalog u okviru znanstveno-istraživačkih seminara.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Kvaliteta i uspješnost izvedbe kolegija prati se redovitim evidencijama održane nastave, pohađanja nastave, položenih ispita, provedenih originalnih znanstvenih istraživanja te anonimnim anketama polaznika nakon odslušanog semestra. Informacije o zadovoljstvu doktoranada koriste se za unapređenja kvalitete izvedbe nastave.

Obveze studenata

Doktorandi su dužni pohađati nastavu, aktivno sudjelovati u realizaciji nastave i grupnim diskusijama te položiti usmeni ispit. ECTS bodovi iz ovog kolegija mogu se steći ili usmenim polaganjem ispita ili provedbom originalnog znanstvenog istraživanja.

Obvezna literatura

Borković, I., Koncesionirana javna služba u francuskom upravnom pravu, Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu, god. 30/1, 1993., str. 3.-18.

Borković, I., Upravno pravo, Narodne novine, Zagreb, 2002.

Đerđa, D., Upravnopравни aspekti koncesija, doktorska disertacija, Split, 2005.
 Đerđa, D., Ugovor o koncesiji, Hrvatska javna uprava, br. 3., 2006., str. 85.-120.
 Đerđa, D., Ugovor o koncesiji u pravnom režimu upravnih ugovora, Vodno gospodarstvo u svjetlu novog Zakona o vodama i Zakona o financiranju vodnoga gospodarstva, Inženjerski biro, Zagreb, 2010., str. 80.-101.
 Đerđa, D., Pravno uređenje koncesija u pravu Europske unije, Hrvatska pravna revija, 15 (2015), 3, str. 45-53.
 Medvedović, D., Novo pravno uređenje koncesija, u: Zbornik 47. Susreta pravnika, Zagreb, 2009., str. 397.-432.
 Šikić, M., Staničić, F., Pravna narav ugovora o koncesiji, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, 48 (2011), 2, str. 419-441.
 Staničić, F., Koncesije u sektorima voda, distribucije plina i toplinske energije te istraživanja i eksploatacije ugljikovodika, Barbić, Jakša ; Giunio, Miljenko (ur.), Zbornik 54. susret pravnika u gospodarstvu - Opatija '16, Zagreb, 2016., str. 183-228.

Osnovna izborna literatura

Đerđa, D., Koncesije, Hrvatska pravna revija. 15 (2015), 2, str. 55-64.
 Đerđa, D., Opće pravno uređenje koncesija u Republici Hrvatskoj, Hrvatska pravna revija. 15 (2015), 6, str. 37-50.
 Seidel, A., Reimer, E., Möstl, M., Allgemeines Verwaltungsrecht mit Kommunalrecht 2. Aufl. München, 2005.,
 Basic elemnts of law on concession agreement, OECD, 2000.
 Seidel, A., Reimer, E., Möstl, M., Allgemeines Verwaltungsrecht mit Kommunalrecht 2. Aufl. München, 2005.,
 Maurer, Allgemeines Verwaltungsrecht, Munchen, 1992. i kasnija izdanja
 Gaudement, Yves, Droit administratif, 18. ed. LGDJ; Paris, 2005.
 Knapp B., Grundlagen des Vewaltungsrechts, I-II, Basel-Franfurt/Main 1992
 Moor P., Droit administratif, Berne, 1994.

Naziv kolegija	NAČELA EUROPSKOG UPRAVNOG PRAVA	
Nastavnici	Prof. dr. sc. Jasna Omejec Doc. dr. sc. Lana Ofak	
Status kolegija (semestar i redoviti ili fakultativni)	I, II, III i IV semestar Fakultativni	
Bodovna vrijednost i način izvođenja nastave (predavanja, vježbe, seminar i sl.)	Predavanja	
ECTS koeficijent opterećenja studenta	3	
Broj sati po semestru	15	
Ciljevi kolegija		
Temeljni cilj kolegija jest osposobiti polaznike doktorskog studija za poseban način „razmišljanja“ i djelovanja pri obavljanju upravnih poslova, odnosno za primjenu temeljnih načela Europske unije u području općeg upravnog prava, koji ulaze u krug zajedničkog europskog nasljeđa, osobito pri odlučivanju o pravima i obvezama stranaka u upravnim postupcima i donošenju upravnih akata.		
Sadržaj kolegija		
1. Bitne značajke upravnog prava u Francuskoj i Njemačkoj, kao državama predstavnicama dva europsko-kontinentalna pravna kruga, te u Velikoj Britaniji, kao predstavnicima anglosaksonskog prava. 2. Nastanak i razvitak općeg upravnog prava Europske unije:		

- a) izvori općeg upravnog prava Europske unije,
  - b) posebna narav europskog upravnog prava između kontinentalnog (dogmatskog, kodificiranog) zakonodavstva i anglosaksonskog *case law*,
  - c) integrativna funkcija općeprihvaćenih načela europskog ustavnog i upravnog prava.
3. Načelo zakonitosti u djelovanju uprave, uključujući načelo opozivanja nevaljanih akata uprave;
- a) poseban studij značenja i primjene neodređenih pravnih pojmova u koncepciji zakonitosti.
4. Oblici slabije pravne vezanosti za pravnu normu:
- a) diskrecijska ocjena,
  - b) popunjavanje pravnih praznina,
  - c) tumačenje /interpretacija/ pravne norme.
5. Izvršnost akata uprave u koncepciji zakonitosti.
6. Načelo jednakosti i načelo zabrana diskriminacije kao obvezujuće maksime u djelovanju uprave.
7. Zabrana arbitrarnog postupanja u djelovanju uprave.
8. Načelo razmjernosti u djelovanju uprave i provođenje testa proporcionalnosti u donošenju odluka;
- a) poseban studij načela razmjernosti u sudskoj praksi Suda Europske unije.
9. Načelo pravne izvjesnosti i načelo zaštite legitimnih očekivanja stranaka;
- a) poseban studij načela pravne izvjesnosti i načela zaštite legitimnih očekivanja stranaka u sudskoj praksi Suda Europske unije.
10. Temeljna načela upravnog postupka vezana uz zahtjeve koji proizlaze iz načela vladavine prava;
- a) poseban studij obvezujućih pravila pri pisanju obrazloženja upravnih akata.

Očekivani ishodi učenja

INTELEKTUALNE (KOGNITIVNE) VJEŠTINE:

ZNANJE I RAZUMIJEVANJE

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- objasniti nastanak i razvitak općeg upravnog prava Europske unije;
- opisati izvore općeg upravnog prava Europske unije;
- objasniti posebnu narav europskog upravnog prava između kontinentalnog (dogmatskog, kodificiranog) zakonodavstva i anglosaksonskog *case law*;
- opisati ulogu i značenje Suda Europske unije za razvitak europskog upravnog prava;

PRIMJENA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- interpretirati načela europskog upravnog prava;
- koristiti Povelju o temeljnim pravima Europske unije;
- primijeniti znanje o načelu razmjernosti u djelovanju uprave;
- primijeniti znanje o načelu pravne izvjesnosti i načelu zaštite legitimnih očekivanja stranaka;
- primijeniti znanje o načelu jednakosti i zabrane diskriminacije;

ANALIZA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- analizirati razvoj načela europskog upravnog prava;
- ispitati značenje i primjenu neodređenih pravnih pojmova u koncepciji zakonitosti;
- usporediti primjenu načela europskog upravnog prava u domaćoj praksi s praksom Suda Europske unije;
- analizirati mogućnosti opozivanja akata uprave u skladu s načelima europskog upravnog prava;

SINTEZA

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- osmisliti primjenu temeljnih načela Europske unije u području općeg upravnog prava, osobito pri odlučivanju o pravima i obvezama stranaka u upravnim postupcima i donošenju upravnih akata;
- predložiti postavljanje prethodnog pitanja Sudu Europske unije;
- formulirati kakve posljedice ima pogrešna primjena načela europskog upravnog prava;
- vrednovati utjecaj prakse Suda Europske unije na domaća javnopravna tijela;

VREDNOVANJE

Nakon uspješno savladanog predmeta student će moći:

- preispitati način primjene načela europskog upravnog prava na određeni predmet;
- usporediti različite pristupe primjene načela europskog upravnog prava;
- procijeniti budući razvoj domaćeg upravnog prava pod utjecajem europskog upravnog prava;
- preporučiti zakonodavne promjene te promjene u postupanju javnopravnih tijela i upravnih sudova u svrhu njihovog usklađivanja s načelima europskog upravnog prava.

Opće (generičke) vještine

Nakon uspješno savladanog predmeta doktorand će moći:

- jasno i precizno prezentirati stečene ishode učenja;
- argumentirati svoje stavove;
- razvijati komunikacijske vještine;
- razvijati sposobnost učenja;
- pronaći i analizirati sudsku praksu Suda Europske unije;
- prilagoditi se promjenama u hrvatskom pravnom sustavu uslijed pristupanja Hrvatske Europskoj uniji.

Praćenje i vrednovanje rada studenata tijekom nastave i oblici provjere znanja

Nastava će se odvijati u obliku predavanja. Predavanja će biti povezana s analizom konkretnih slučajeva vezanih uz tematsku jedinicu koja se predaje. U okviru predavanja primjenjivat će se znanja i prakticirati vještine izrade pravnih mišljenja u odgovarajućim upravnim stvarima, s posebnim naglaskom na svladavanje umijeća izrade obrazloženja primjenom općih načela europskog upravnog prava. Provjera znanja i stečenih vještina za svakog pojedinog polaznika provodit će se tijekom cijelog nastave. Zbog osobitosti sadržaja nastavnog programa, odnosno posebnog načina usvajanja i provjere potrebnih znanja i vještina, nazočnost polaznika studija na nastavi bit će obavezna. Od polaznika se očekuje aktivno sudjelovanje i kontinuirani rad, te prethodna priprema za svaku unaprijed najavljenju tematsku jedinicu koja će se obrađivati na sljedećem predavanju. Ispit će se sastojati od dva dijela: ispitnog testa u pisanom obliku i usmenog razgovora s ispitanikom. U prvom dijelu ispita polaznici će imati zadaću izraditi pravnu analizu prema zadanim elementima konkretnog slučaja, te odgovoriti na postavljena pitanja vezana uz načela koja su pri svojoj analizi primijenili. Na usmenom dijelu ispita provjeravat će se stupanj usvojenog teorijskog znanja iz područja obuhvaćenog nastavnim programom. Pri ocjeni uspjeha u obzir će se uzimati i cjelokupno zalaganje i aktivnost polaznika studija tijekom održavanja nastave, kao i ocjene koje je polaznik dobio iz pisanog rada.

Načini praćenja kvalitete koji osiguravaju stjecanje izlaznih kompetencija

Kvaliteta i uspješnost izvedbe kolegija prati se redovitim evidencijama održane nastave, pohađanja nastave, položenih ispita te anonimnim anketama polaznika nakon odslušanog semestra. Informacije o zadovoljstvu doktoranada koriste se za unapređenja kvalitete izvedbe nastave.

Obveze studenata

Doktorandi su dužni pohađati nastavu, aktivno sudjelovati u realizaciji nastave i grupnim diskusijama, izraditi pisani rad te položiti usmeni dio ispita.

Obvezna literatura

1. Craig, Paul: EU Administrative Law, XVI/1. Oxford: Academy of European Law, European University Institute, Oxford University Press, 2006.
2. Hartley, Trevor C.: Temelji prava Europske zajednice: uvod u ustavno i upravno pravo Europske zajednice, prijevod s engleskog Sanja Barić, 2. hrv. izdanje, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2004., Četvrti dio: Upravno pravo, str. 333.-487.
3. Herdegen, Matthias: Europsko pravo, hrvatsko izdanje, Biblioteka Prijevodi, ur. Miomir Matulović, Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2002, str. 110.-174.
4. Josipović, Tatjana: Načela europskog prava u presudama Suda Europske zajednice, Pravna biblioteka Europsko pravo, Narodne novine, Zagreb, 2005.
5. Schwarze, Jürgen: European Administrative Law, Office for Official Publications of the European Communities, Sweet and Maxwell, London, 1992.

Osnovna izborna literatura

1. Aviani, Damir: Diskrecijska ocjena u upravnom pravu nekih europskih država i Europskoj uniji, Zbornik Pravnog fakulteta u Splitu, 35 (1998),1-2 (49-50); str.177-196.
2. Europaisches Verwaltungsrech, ed. Michael Schweitzer, Wien, 1991.
Everling, Ulrich: Elemente eines europäischen Verwaltungsrechts, DVBl. 1983,. str. 649 ff.
3. Klarić, Mirko: Načelo legaliteta uprave u pravu Europske unije, Hrvatska pravna revija, 4 (2004), broj 9; str.84-94
4. Modernizacija hrvatske uprave, priredio Ivan Koprić, Društveno veleučilište, Zagreb, 2003.
5. Nicholas, Emiliou: The Principle of Proportionality in European Law : a comparative study, European Monographs, Kluwer Law International, London-The Hague-Boston, cop. 1996.
6. Principles of Good Administration In the Member States of the European Union, Statskontoret, Swedish Agency for Public Management, Stockholm, 2005.
<http://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2000-2005-english/200504.pdf>
7. Schønberg, Soren: Legitimate Expectations in Administrative Law, European Court of Justice, Luxemburg, 2000.
8. Šimac, Neven: Europski principi javne uprave: od vladanja do služenja građanima, Biblioteka Izazovi vremena; knj. 2, Udruga za demokratsko društvo, Zagreb, 2002.